

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П.ДРАГОМАНОВА
кафедра педагогіки і психології вищої школи**

ПРОГРАМА

**КАНДИДАТСЬКОГО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 «ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»
(ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ)**

Київ – 2020

Програма кандидатського комплексного іспиту для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 015 Професійна освіта (теорія і методика професійної освіти) /автори-укладачі: Н.М. Дем'яненко, В.О. Смікал; кафедра педагогіки і психології вищої школи НПУ імені М.П. Драгоманова. – К.: Видавництво Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, 2020. - 21 с.

Рецензенти:

Луговий В.І., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України

Майборода В.К., доктор педагогічних наук, професор

Програма затверджена і рекомендована до друку на засіданні Вченої ради факультету менеджменту освіти та науки, протокол від 11.12.2019 р. № 4.

©Дем'яненко Н.М, Смікал В.О., 2020

© Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2020

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей	5
3. Зміст програми	6
4. Перелік питань до кандидатського комплексного іспиту	9
5. Список рекомендованої літератури	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою кандидатського комплексного іспиту для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» (теорія і методика професійної освіти) є визначення знань, умінь, науково-професійної компетентності здобувача наукового ступеня доктор філософії у галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» (015 Професійна освіта) щодо розроблення обраної проблеми, організації, здійснення й забезпечення результативності контекстного науково-педагогічного дослідження.

Програма кандидатського комплексного іспиту базується на державних нормативно-правових документах про освіту: Законах України «Про освіту» №2145-VIII (ВВР) від 5.09.2017 р.; «Про вищу освіту» № 1556-VII (ВВР) від 1.07.2014 р.; «Про професійно-технічну освіту» №2443-VIII, 2300-VIII (ВВР), редакція від 01.01.2019 р.; Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. №344/2013 від 25.06.2013 р.; Постанові Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук» № 261 від 23.03.2016 р.

Кандидатський комплексний іспит зі спеціальності 015 «Професійна освіта» (теорія і методика професійної освіти) дає можливість з'ясувати загальну наукову ерудицію здобувача (знання загальних тенденцій розвитку освіти в Україні й світі, обізнаність щодо основних проблем сучасної вищої професійної освіти, професійної педагогіки та методики викладання у закладах вищої професійної освіти, уміння обґрунтовувати наукові проблеми, виявляти закономірності і тенденції розвитку провідних явищ сучасної вищої освіти на основі володіння методологією та методикою наукового дослідження). Разом із загальнотеоретичними знаннями зі спеціальності, здобувач повинен показати вміння виявлення можливих шляхів вирішення сучасних дискусійних проблем, аргументації власної точки зору, здатність до творчого, критичного мислення, уміння проведення контекстно-емпіричного дослідження.

Загалом кандидатський комплексний іспит дозволяє виявити рівень підготовленості і здатності здобувачів до науково-дослідної і дослідно-експериментальної діяльності, розкрити концептуальне бачення ними освітніх, педагогічних проблем, особливостей наукових, практико орієнтованих інтегративних підходів до їх вирішення, проектування, визначення шляхів, способів організації і здійснення наукового дослідження.

Складаючи іспит, аспірант повинен:

показати знання: тенденцій і особливостей розвитку вищої професійної освіти в Україні і світі, теоретико-методологічних проблем розвитку вищої освіти в Україні і за рубежом; основних понять і проблем загальної, професійної педагогіки, дидактики, методики викладання контекстних навчальних курсів, змісту професійної та психолого-педагогічної підготовки у закладах вищої освіти (в єдності теорії і практики), особливостей інноваційного педагогічного досвіду; теорії та методики викладання у вищій школі, навчальних планів, програм, підручників, навчальних посібників; праць вітчизняних і зарубіжних науковців з питань освіти і педагогічного знання;

виявити вміння: аналізувати тенденції розвитку освіти й педагогічної науки в сучасному світовому освітньому просторі; творчо характеризувати педагогічні теорії, виявляти зв'язки і суспільні залежності здобутків

професійної педагогіки; творчо використовувати у професійній діяльності традиційне педагогічне знання та освітню інноватику; прогнозувати основні шляхи розвитку вищої професійної освіти в Україні й світовому освітньому просторі.

Програма складається з пояснювальної записки і трьох розділів: «Теоретико-правові основи професійної освіти»; «Дидактика професійної освіти»; «Організація педагогічного дослідження та оброблення його результатів».

Результати навчання	Компетентності
<p>Знати фундаментальні основи, сучасні проблеми і тенденції розвитку професійної освіти в Україні і світі; основні зарубіжні й національні державно-правові документи з регулювання освітніх процесів; типи освітніх систем і зміст професійної освіти та документи щодо його регламентації; цілі, зміст, структуру безперервної освіти в єдності освітніх і самоосвітніх процесів.</p> <p>Вміти використовувати в освітньому процесі знання фундаментальних основ освіти і педагогічної науки, сучасних досліджень, проблем і тенденцій розвитку педагогічного знання, міжпредметних зв'язків; здійснювати комплексний аналіз науково-педагогічних явищ і процесів</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здатність забезпечувати єдність навчання, виховання і наукового дослідження, теорії і практики в освітньому процесі закладу вищої професійної освіти; - здатність проектувати педагогічну діяльність на основі сучасних наукових досліджень; - здатність розвивати професійну діяльність на основні нормативно-правової бази з регулювання професійної освіти
<p>Знати сучасні підходи до моделювання професійно-педагогічної діяльності; необхідні соціокультурні та психолого-педагогічні умови для здійснення інноваційної діяльності в професійній освіті.</p> <p>Вміти аналізувати політику Української держави щодо реформування професійної освіти, визначати пріоритетні напрямки інноваційної освітньої діяльності в системі професійної освіти України, проектувати розвиток освітньо-наукового процесу на основі педагогічно доцільної партнерської суб'єкт-суб'єктної взаємодії «викладач-студент» на рівні співпраці та співтворчості.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здатність впроваджувати інноваційні освітні технології; - здатність до проектування та інноваційного моделювання змісту професійного навчання, упровадження освітніх інновацій, спрямованих на забезпечення особистісного і професійного розвитку майбутніх фахівців, їх активності та самостійності у здійсненні функціональної професійної діяльності; - здатність до системного аналізу освітньої діяльності, вимог і потреб ринку праці, проектування на цій основі прогностичних освітніх парадигм і програм; - здатність застосовувати особистісно-соціальний підхід в організації відкритого простору професійної освіти, впроваджувати партнерські суб'єкт-суб'єктні відносини «викладач-студент»
<p>Знати особливості організації й зміст навчально-методичної та науково-методичної роботи у закладі вищої освіти; основні принципи організації освітньо-наукового процесу у вищій школі; основні досягнення, проблеми і тенденції розвитку традиційної й інноваційної педагогіки і психології в галузі професійної освіти, сучасні підходи до моделювання професійної діяльності.</p> <p>Вміти розробляти навчальну та науково-методичну</p>	<ul style="list-style-type: none"> - здатність організувати і здійснювати навчально-методичну, наукову і організаційно-управлінську діяльність (015 Професійна освіта); - здатність визначати зміст професійної освіти, розробляти методику викладання конкретного навчального курсу, проводити відбір і структурування дидактичного матеріалу з теорії і методики професійної

документацію (навчальні та робочі плани, програми навчальних курсів; індивідуальний план навчально-методичної, наукової, організаційно-управлінської діяльності викладача тощо); забезпечувати активну пізнавальну і творчу атмосферу освітньо-наукового процесу.	освіти; - здатність до проектування педагогічних технологій, форм і методів організації освітнього процесу у вищій школі; - здатність відбирати та впроваджувати інноваційні форми, технології, методи організації освітнього процесу (015 Професійна освіта), оцінювати їх раціональність та ефективність
---	--

Програма кандидатського комплексного іспиту для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта» (теорія і методика професійної освіти) побудована на інтегративній основі, охоплює зміст фахових дисциплін: «Теорія і практика професійної освіти», «Сучасні наукові технології в науковій сфері», «Інтернаціоналізація професійної освіти», «Інноваційні технології у професійній освіті», «Організація експериментальної діяльності (015 Професійна освіта)».

Міжпредметні зв'язки: філософія освіти, освітня політика, педагогіка вищої школи, психологія вищої школи, андрагогіка, економіка вищої школи, управління закладом вищої освіти, нормативно-правове регулювання діяльності ЗВО та ін.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання :

- знання першоджерел і вміння застосовувати їх зміст, основні ідеї в аналізі педагогічних проблем;
- розуміння науково-педагогічних підходів, наукових принципів, понять й категорій, вміння оперувати ними у викладенні теоретичного матеріалу;
- уміння демонструвати та аргументувати свої погляди;
- уміння розроблення програми і методики наукового дослідження, формування комплексу емпіричних і теоретичних методів педагогічного дослідження.

Критерії оцінювання відповіді на білет (максимальна оцінка – 100 балів)

90-100	вільне оперування педагогічними знаннями з усіх галузей педагогічної науки, здатність підтримати проблемну дискусію, професійну ерудицію в передбачуваній сфері наукового дослідження, поінформованість щодо найбільш важливих педагогічних ідей, які висловлювалися в минулому та є предметом сучасних наукових дискусій, володіння поняттєво- категоріальним апаратом сучасної педагогіки. Наявність науково-аналітичних здібностей, здатності виокремлювати педагогічні факти, явища, події й описувати їх мовою педагогічної науки, використовувати теоретичні знання як основу й метод пізнання, знаходити й бачити проблеми для здійснення актуальної науково-педагогічної діяльності, комбінувати знання для більш глибокого розуміння проблем і збагачення професійних знань. Уміння розробляти програму і методику наукового дослідження з формуванням
--------	---

	комплексу доцільних наукових (теоретичних і емпіричних) методів
70 - 89	демонстрування розуміння наукових проблем в розвитку освіти і педагогіки, загальної наукової ерудиції, науково-аналітичних здібностей, проте відсутність власного бачення шляхів їх вирішення
60 - 69	розкриття основного змісту питань, однак наявність окремих неточностей у трактуванні провідних науково-педагогічних категорій, концепцій та стратегій розвитку освіти
0 – 59	відсутність знань науково-теоретичних джерел та основних проблем обраної наукової спеціальності, неточні відповіді на питання білетів, нерозуміння сутності проблеми, що обговорюється, нездатність відповісти на основні та додаткові запитання, відмова давати відповідь й виконувати екзаменаційне завдання

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

1.1. Науково-теоретичні та нормативно-правові засади професійної освіти

Основне законодавче поле освітянської галузі. Закони України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про професійно-технічну освіту”. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук». Інші нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи освіти, визначають основні напрями її реформування.

Державотворча функція освіти. Державні стандарти професійної освіти. Ліцензування і акредитація освітніх програм. Національна система та Національна рамка кваліфікацій. Галузеві рамки кваліфікацій.

Основні категорії професійної педагогіки (професійна освіта, професійне навчання, професійний розвиток особистості, професійне самовдосконалення), їх характеристика. Особливості професійної освіти і педагогіки: взаємозв'язок і наступність загальної та професійної освіти; компетентнісний характер професійної освіти, єдність теорії і практики у професійній освіті, наукове підґрунтя професійної освіти, контекстність професійної освіти. Готовність до професійної діяльності. Критерії та рівні готовності до професійної діяльності. Професійно-педагогічна культура, партнерська педагогічно доцільна морально-естетична суб'єкт-суб'єктна взаємодія як чинники ефективності технології професійного навчання.

1.2. Неперервна професійна освіта. Концепція освіти впродовж життя

Фундаментальні принципи та основні суперечності розвитку сучасної освіти. Глобалізація освітніх процесів. Світовий освітній простір. Відкрите

освітнє середовище. Концепція освіти впродовж життя. Формальна, неформальна та інформальна освіта.

Національна освіта як соціокультурне явище. Парадигмальний розвиток освітніх процесів і педагогічного знання. Освіта в контексті глобалізації. Інтернаціоналізація системи національної освіти. Неперервна освіта як філософська і педагогічна категорія. Світові тенденції в організації неперервної освіти. Технологізація освіти в історичній неперервності. Організаційно-педагогічні засади трирівневої освіти в Україні і світі.

Система освіти України. Неперервність. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні. Вища освіта. Післядипломна освіта. Дистанційна освіта. Освітня платформа. Самоосвіта. Освіта дорослих. Андрагогіка. Герогогіка.

Концептуальні засади розвитку професійної освіти в Україні, напрями її інтеграції в європейський освітній простір.

1.3. Розвиток професійної освіти в умовах сучасних освітньо-інтеграційних процесів

Пріоритетні напрями реформування професійної освіти в Україні. Світові тенденції розвитку професійної і професійно-педагогічної освіти. Компетентнісні засади сучасної професійної освіти, її контекстність. Інноваційні процеси в розвитку професійної освіти, орієнтування на запити світового ринку. Ідея гуманізації професійної освіти. Принципи гуманізації професійної освіти: гуманітаризація, фундаменталізація, системність, інтегративність, міждисциплінарність, діяльнісна спрямованість; національний характер, світова орієнтація.

Тенденції розвитку неперервної професійної освіти в Україні: педагогіка, андрагогіка, герогогіка.

Сучасний стан і шляхи забезпечення якості освіти в Україні. Моніторинг якості освіти: поняття, сутність, структура. Види моніторингу. Сутність освіти для сталого розвитку. Проблема академічної прозорості та доброчесності в сучасному освітньо-науковому просторі.

Єдність освіти і науки. Навчання на дослідницькій основі. Методи залучення студентів до науково-дослідної роботи.

Автономія та академічні свободи закладів вищої освіти. Академічна мобільність та конкурентоспроможність фахівців. Полікультурна освіта: сутність, принципи й тенденції. Напрями інформатизації освіти. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання.

Духовна культура сучасної молоді. Ціннісні основи розвитку особистості. Аксіологічні засади професійно-педагогічної освіти. Акмеологічні орієнтири сучасної вищої освіти. Впровадження сучасних освітніх технологій у професійну освіту.

Особливості організації освітньо-наукового процесу у закладах вищої освіти. Проектування освітнього середовища ЗВО. Інноваційні основи освітнього процесу у вищій школі. Психолого-педагогічні засади партнерської взаємодії викладача і студента. Науково-методичний супровід освітнього процесу у ЗВО.

РОЗДІЛ II. ДИДАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Тема 2.1. Дидактичний процес у професійній освіті

Сутність дидактичного процесу. Основні категорії дидактики професійної освіти. Закономірності та принципи навчання. Зміст професійної освіти. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Вимоги до навчально-методичного забезпечення освітніх курсів. Навчальна програма. Робоча програма курсу. Підготовка контрольних-вимірних матеріалів для оцінювання якості знань. Навчально-методичний, освітньо-професійний, навчально-науковий комплекс.

Суб'єкти освітньо-наукового процесу у ЗВО. Діяльність викладача. Організація і управління освітнім процесом. Діяльність студентів. Форми учіння. Студентоцентрованість, контекстність навчання. Принцип індивідуалізації освітнього процесу.

Характеристика компетентнісного підходу. Сучасні тенденції розвитку змісту освіти крізь призму компетентнісного підходу. Система компетентностей: ключові, загальногалузеві, предметні компетентності. Ключові компетентності: навчальна, соціальна, компетентність з інформаційних та комунікаційних технологій, економічна (підприємницька), загальнокультурна, валеологічно-оздоровча, громадянська.

Професійна компетентність - базова характеристика діяльності фахівця.

Тема 2.2. Методичні засади організації освітньо-наукового процесу у професійній освіті

Поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання. Методи організації і забезпечення розвитку освітнього процесу. Методи мотивації і стимулювання навчальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.

Форми організації освітнього процесу. Лекція. Дидактичні вимоги до лекції. Методика її підготовки й проведення. Семінарське заняття, методика його організації й проведення. Практичне заняття, методика його підготовки й проведення. Лабораторне заняття, методика його підготовки й проведення. Методика організації і проведення факультативів, спецкурсів і спецсемінарів. Методика проведення індивідуальних занять, консультацій і колоквиумів. Тьюторство у професійній освіті. Навчальна і виробнича практика студентів. Методика організації і проведення самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. Види самостійної роботи студентів. Загальні засади НДРС. Види і форми науково-дослідної роботи студентів. Методи організації науково-дослідної роботи студентів. Оформлення результатів дослідження. Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання. Функції й види контролю у професійній освіті.

Тема 2.3. Освітня інноватика. Активні й інтерактивні педагогічні технології у професійній освіті

Сутність і зміст освітньої інноватики у вищій школі. Інноваційна активність. Педагогічна неологія. Закономірності перебігу інноваційних процесів (закони необоротності стабілізації педагогічного середовища,

обов'язкової реалізації інноваційного процесу, стереотипізації педагогічних інновацій). Інноваційна освіта, інноваційна мета освіти, інноваційне навчання. Освітній заклад інноваційного типу. Інноваційний потенціал закладу вищої освіти. Інноваційне освітнє середовище. Проектування та впровадження освітньої інноватики в дидактичний процес вищої школи. Педагогічна аксіологія, праксеологія.

Інноваційні процеси в освіті. Критерії інноваційної діяльності (новизна, наукова достовірність, ефективність, прогностичність). Критерії впровадження інновацій у освітній процес закладу вищої освіти (доцільність, освітня ефективність, доступність, творчість, техніко-економічні та дидактичні можливості). Класифікація технологій навчання. Традиційні та інноваційні технології навчання у сучасній вищій школі. Нові інформаційні технології навчання – мета, завдання та особливості застосування у ЗВО. Дистанційне навчання у закладах вищої освіти України. Сутність активного та інтерактивного навчання у вищій школі, його цілі та завдання (ситуативне моделювання, портфоліо, кейси, тьюторіали, ділові ігри тощо).

Індивідуалізація професійної освіти. Індивідуальний освітній запит. Автономне навчання. Індивідуальна освітня траєкторія, індивідуальна освітня програма. Супровід у професійній освіті (консалтинг, модераторство, фасилітаторство, тьюторство).

РОЗДІЛ III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОБРОБЛЕННЯ ЙОГО РЕЗУЛЬТАТІВ

Тема 3.1. Методологія, види і рівні педагогічних досліджень

Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Науковий апарат, основні наукові категорії дослідження та їх характеристика. Поняття про наукові підходи і принципи організації педагогічного дослідження.

Класифікація педагогічних досліджень, характеристика різновидів. Фундаментальні й прикладні педагогічні дослідження.

Методи педагогічних досліджень. Теоретичний аналіз і синтез. Методи емпіричного дослідження. Співбесіда, анкетування та спостереження. Експертні методи. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду в системі професійної освіти. Педагогічний експеримент: сутність та основні етапи. Природний, лабораторний. Констатувальний, формувальний, пілотний, контрольний. Індивідуальна експертна оцінка. Метод узагальнення незалежних характеристик. Лабораторний метод. Особливості відбору методів і методик дослідження. Розроблення тестів для незалежного оцінювання навчальних досягнень студентів. Методи оброблення наукового матеріалу. Математико-статистичні методи обчислення експертних оцінок. Статистична перевірка педагогічної гіпотези. Шляхи впровадження наукових висновків у практику закладів професійної освіти.

Тема 3.2. Організація, зміст і методика педагогічного дослідження

Науково-дослідна робота у професійній освіті (бакалаврські, магістерські, докторські освітні програми), її сутність, завдання, напрями організації, форми з урахуванням специфіки закладу вищої педагогічної освіти.

Особливості написання, оформлення та захисту наукового реферату, проекту, магістерської, дисертаційної роботи з теорії і методики професійної освіти (015 Професійна освіта).

Загальна характеристика освітньо-кваліфікаційних та освітньо-наукових праць (формулювання теми дослідження, розроблення структури роботи, визначення актуальності досліджуваної проблеми, оформлення наукового апарату), основні вимоги до формулювання наукової новизни, практичного значення, апробації і впровадження результатів дослідження. Оформлення додатків. Бібліографічний апарат досліджень з теорії і методики професійної освіти. Правила бібліографічного опису літературних та документальних джерел, наведення і оформлення цитат та бібліографічних посилань у текстах. Пошук інформації у процесі виконання наукової роботи. Електронний пошук наукової інформації. Підготовка, порядок та процедура прилюдного захисту.

Академічна доброчесність. Шляхи запобігання академічному плагіату.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО КАНДИДАТСЬКОГО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА

1. Нормативно-правові документи, що регулюють розвиток професійної освіти, визначають основні напрями її реформування.
2. Тенденції інтернаціоналізації професійної освіти України.
3. Особливості реформування сучасних систем професійної освіти.
4. Неперервність професійної освіти. Концепція освіти впродовж життя.
5. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні.
6. Теоретичні основи професійної освіти .
7. Неперервна освіта як філософська і педагогічна категорія.
8. Організаційно-педагогічні засади трирівневої освіти в Україні.
9. Професійна орієнтація, її складові, основні завдання та підходи до їх розв'язання.
10. Аксиологічні основи розвитку професійно-педагогічної освіти.
11. Вимоги до професійної компетентності сучасного фахівця.
12. Розвиток професійної освіти в Україні в контексті світового освітнього простору.
13. Роль професійного самовизначення у формуванні особистості.
14. Суспільна й особистісна цінність неперервної професійної освіти.
15. Основні категорії професійної педагогіки, їх характеристика.
16. Вища освіта в системі освіти України.
17. Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка.
18. Студентоцентрованість освітньо-наукового процесу вищої школи.
19. Формування відкритого освітнього середовища ЗВО.
20. Формальна, неформальна й інформальна освіта в контексті неперервності.
21. Партнерські педагогічно доцільні відносини викладач-студент у ЗВО.
22. Особистість студента в освітньо-науковому процесі ЗВО.
23. Викладач закладу вищої освіти, напрями його діяльності.
24. Дидактика професійної освіти, її завдання та функції.

25. Сутність і структура освітньо-наукового процесу у ЗВО.
26. Закономірності й принципи дидактики професійної освіти.
27. Методи навчання у закладі вищої освіти.
28. Форми організації навчання у вищій школі.
29. Лекції, методика їх підготовки і проведення.
30. Семінарське заняття, методика його підготовки і проведення.
31. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення.
32. Лабораторне заняття, методика його підготовки і проведення.
33. Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів.
34. Науково-дослідна робота студентів.
35. Навчальна і виробнича практика студентів.
36. Ситуативне моделювання в освітньому процесі ЗВО.
37. Індивідуалізація освітнього процесу у вищій школі.
38. Індивідуальний супровід у професійній освіті.
39. Практична зорієнтованість (контекстність) освітнього процесу у вищій школі.
40. Технологія квазіпрофесійного моделювання у ЗВО.
41. Тьюторинг у вищій школі.
42. Інтерактивні освітні технології реалізації освітнього процесу вищої школи.
43. Автономне навчання у ЗВО.
44. Компоненти, функції і види контролю знань, умінь, компетентностей у вищій школі.
45. Методи і форми контролю якості знань студентів.
46. Оцінювання результатів освітньої діяльності студентів.
47. Виховна (ціннісна) складова професійної освіти.
48. Основи виховання та самовиховання у ЗВО.
49. Функції і завдання куратора академічної групи.
50. Студентське самоврядування.
51. Структура управління закладом вищої освіти.
52. Рівні, ступені, кваліфікації вищої освіти України.
53. Заклади вищої освіти України. Національний і дослідницький університети.
54. Парадигмальні напрями розвитку вищої школи України у світовому контексті.
55. Автономія і академічні свободи ЗВО.
56. Професійна освіта в країнах ЄС.
57. Дослідження з теорії і методики професійної освіти.
58. Методи педагогічного дослідження з проблем професійної освіти.
59. Види і типи педагогічних досліджень (015 Професійна освіта).
60. Педагогічний експеримент і його основні етапи.
61. Науковий апарат (об'єкт, предмет, мета, завдання, гіпотеза) дослідження з теорії і методики професійної освіти.
62. Вивчення літератури, визначення напрямів та відбір фактичного матеріалу.
63. Вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду в системі професійної освіти.

64. Методи оброблення наукового матеріалу.
65. Констатувальний експеримент у дослідженні 015 Професійна освіта.
66. Формувальний експеримент як етап дослідження зі спеціальності 015 Професійна освіта.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ЕЛЕКТРОННІ ДЖЕРЕЛА

1. Андрущенко В.П. Роздуми про освіту / В.П.Андрущенко. - К.: Знання України, 2008. - 819 с.
2. Артемов В. Ю. Особливості побудови онтології предметної галузі і професійного середовища в системі вищої професійної освіти / В. Ю. Артемов // Біоресурси і природокористування. – 2014. – № 1-2. – С.155-161.
3. Астахова О. Перспективи розвитку професійної освіти в Україні/ О. Астахова // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 4. – С.9-12.
4. Байдашева, Е. Н. Проблема професійного виховання студентів вуза в сучасних умовах / Е. Н. Байдашева // Філософські науки. – 2007. – № 11. – С.143-151.
5. Баскаков А.Я. Методология научного исследования учеб. пособие / А.Я.Баскаков, Н.В.Туленков. - К., 2002. - 216 с.
6. Бахов І. С. Міжкультурний підхід у підготовці сучасного компетентного фахівця: [вища школа] / І. С. Бахов // Освіта Донбасу. – 2011. – № 4. – С.60-63.
7. Белова Л.О. Виховна система ВНЗ: питання теорії та практики: навч. посіб. /Л.О. Белова. – Х.: Вид-во НУА, 2004. –264 с.
8. Бойко А.М. Виховання людини: нове і вічне / А.М.Бойко. - Полтава: Техсервіс, 2006. - 568 с.
9. Болонский процесс. Основополагающие материалы: пер. с англ. / Сост. А.Х.Бурцев, В.А.Звонова. - М.: Финансы и статистика, 2007. - 88 с.
10. Брызгалова С.И. Введение в научно-педагогическое исследование: учеб. пособ. / С.И.Брызгалова. - Калининград: Изд-во КГУ, 2003. - 151 с.
11. Булах І.Є. Створюємо якісний тест: навч. посібник / І.Є. Булах, М.Р. Мруга. - К., 2006. - 143 с.
12. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи навч. посібник / С.С. Вітвицька. - К., 2003. - 265 с. - Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>
13. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи : навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. - К., 2005. - 396 с.
14. Валеев Г.Х. Методология и методы психолого-педагогических исследований: учеб. пособ. / Г.Х.Валеев. - Стерлитамак: Стерлитамак. гос. пед. ин-т, 2002. - 134 с.
15. Вища освіта в Україні: навч. посіб / за ред. В.Г. Кременя. – К. : Знання, 2005. – 327 с. - Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/400588.pdf
16. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
17. Волков Ю.Г. Диссертация: подготовка, защита, оформление практическое пособие / Ю.Г.Волков; под ред. Н.И. Загузова. - М., 2004. - 185с.

18. Воротіна Л.І. Магістерська робота: методика написання і захисту навч. посібник / Л.І. Воротіна, В.Є. Воротін, С.О. Гуткевич. - К., 2004. - 81с.
19. Газнюк Л.М. Професійна освіта як фактор кар'єрного росту/ Л.М. Газнюк, С.О. Розумовський // Практична філософія. – 2011. –№ 4. – С. 204-212.
20. Галузева концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (Наказ МОН України від 14.08.2013 № 1176) [Електронний ресурс] / – 2013. - Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/
21. Гончаренко С.У. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. для студ., магістрів, аспірантів і викладачів вищих навч.закл. / С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко, Н.А. Фоменко, Л.Л. Поважна / ред. Семен Устимович Гончаренко, Павло Миколайович Олійник, - К.: Вища школа, 2003. - 323с. - Режим доступу: https://www.studmed.ru/goncharenko-su-metodika-navchannya-naukovih-doslidzhen-u-vischy-shkol_9eb680b77b9.html
22. Гура О.І. Педагогіка вищої школи. Вступ до спеціальності: навч. посіб. – К.:ЦНЛ, 2005. – 224 с.
23. Дем'яненко Н. Архітектоніка тьюторингу у вищій школі / Н.М. Дем'яненко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Серія: Педагогіка. – 2018. – Випуск 2 (8). – С. 13-17.
24. Дем'яненко Н.М. Дискурс і практики університетської автономії від початку ХІХ ст. до сьогодні / Н.М. Дем'яненко // Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. – Педагогічні науки. – 2016. – Вип. 65. – С. 83 – 94.
25. Дем'яненко Н.М. До обґрунтування феномену «наукова школа» / Н.М.Дем'яненко // Історико-педагогічні студії: науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. - К., 2008. - Вип. 2. - С. 176 - 179.
26. Дем'яненко Н.М. Інноваційні підходи до підготовки педагогічних кадрів / Н.М. Дем'яненко // Збірник наукових праць Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка. Педагогічні науки. - Полтава, 2012. - Вип. 54. - С. 46 - 54.
27. Дем'яненко Н.М. Контекстність підготовки майбутнього педагога: теоретичні підходи. напрями реалізації / Н.М. Дем'яненко // Проблеми освіти. - 2012. - №70. - Ч. 1. - С. 36 - 42.
28. Дем'яненко Н.М. Підготовка педагогічних кадрів: пошук інноваційної моделі / Н.М. Дем'яненко // Рідна школа. - 2012. - № 4 - 5. - С. 32 - 38.
29. Дем'яненко Наталія. Освітня геронтологія: інтегрований проєкт / Н.М.Дем'яненко // Освіта. – 2019. - № 3-4 (5853-5854), 23-30 січня. – С. 3.
30. Дем'яненко Наталія. Освітня геронтологія: проєкт Положення і Програми Інституту освіти людей третього віку / Наталія Дем'яненко, Наталія Чаграк // Рідна школа. – 2019. – № 1. – С. 67-73.
31. Дем'яненко Н.М. Положення про Інститут освіти людей третього віку / Н.М. Дем'яненко, Н.І. Чаграк // Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2018. – Випуск 11-12. – С. 76 – 82.
32. Дем'яненко Н.М. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки / В.Л.Луговий,

Н.М.Дем'яненко, В.К.Майборода. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, Інститут вищої освіти НАПН України, 2010. - 36 с.

33. Дем'яненко Н.М. Світові тенденції розвитку вищої освіти: диверсифікація магістратури / Н.М.Дем'яненко // Проблеми освіти: науковий зб. - 2010. - Вип. 63. - Ч. 1. - С. 18 - 24.

34. Дем'яненко Н.М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач-студент / А.М. Бойко, Н.М. Дем'яненко // Педагогіка та психологія. Науковий вісник Мукачівського державного університету. – 2018. – Вип. 1 (7). – С. 18 – 22.

35. Дем'яненко Н.М. Тьюторство як професія та інструмент індивідуального супроводу в освіті / Н.М. Дем'яненко // Історико-педагогічні студії: Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2018. – Випуск. 11-12. – С. 5 – 11.

36. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 334 с.

37. Дідківська О. Компетентнісна модель конкурентоспроможності випускників навчальних закладів системи професійної освіти / О. Дідківська // Демографія та соціальна економіка. – 2014. – № 2. – С.231 - 243.

38. Довідник офіційного опонента. Збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / упор. Ю.І.Цеков; за ред. Р.В.Бойка. - К., 2008. - 64 с.

39. Драйпер Г. Революція в навчанні / Гордон Драйнер, Джанет Вос; перекл. з англ. М.Олійник. - Львів: Літопис, 2005. - 942 с.

40. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г.Кремень, - К.: Юрінком інтер, 2008. - 1040 с.

41. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: навчальний посібник. – 2-е вид., переробл. і доп. / І. В. Зайченко. – Київ: Видавництво Ліра-К., 2017. – 456 с.

42. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 р. № 1556 –VII [Електронний ресурс] – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

43. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15/ed20150722>

44. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» Редакція від 16.07.2019 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>

45. Законодавство України про освіту. Збірник законів. К.: Парламентське видавництво, 2002. - 159 с.

46. Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендацій / упор. С.В. Сьомін. - К., 2002. - 184 с.

47. Європейський освітній портал: Болонський процес у період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.euedu.org/bolosnky5.html>

48. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи: посіб. для магістрів / Л.В.Кнодель. –К.: Вид-во Паливода А.В., 2008. – 136 с.

49. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О.В.Овчарук. - К.: «Кл.С.», 2004. - 112 с.
50. Копілевич В.А. Складові якості професійної вищої освіти / В.А. Копілевич // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Редкол.: Мельничук Д.О. (відп. ред.) та ін. – К., 2013. – Вип. 192, Ч.1. – С. 245-253.
51. Корнєв Ю. Г. Інформаційно-аналітичне забезпечення ефективної взаємодії ринку праці і ринку вищої професійної освіти в Україні / Ю. Г. Корнєв // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 9. – С.235-242.
52. Коробко Л. І. Механізми управління комплексом професійної освіти / Л. І. Коробко // Економіка та держава. – 2008. – № 1. – С.98-101.
53. Кремень В. Дистанційна освіта – перспективний шлях розв'язання сучасних проблем розвитку професійної освіти / В. Кремень // Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В.Г.Кремень. – К., 2005. – С.184-188.
54. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.В.Крушельницька. - К. : Кондор, 2009. - 206 с.
55. Кузьмінський А.І. Тест навчальних досягнень особистості як засіб педагогічного вимірювання / А.І.Кузьмінський, В.Л.Єфіменко, - Черкаси, 2002. - 64 с.
56. Кушнарєнко Н.М. Наукона обробка документів: підручник Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. - К., 2003. - 328 с.
57. Кушнер Ю.З. Методология и методы педагогического исследования: учебно-методическое пособие Ю.З.Кушнер. - Могилев: МГУ им. А.А.Кулешова. 2001. - 66 с.
58. Лозова В.І. Педагогічний експеримент / В.І.Лозова // Актуальні питання навчання та виховання особистості: зб. наукових статей / за ред. В.М. Гриньової. - Х., 2008. - Вип. 2. - 142 с.
59. [Луговий В.](#) Наука в університетах, університети в науці у світовому дослідницькому просторі / В. Луговий, Ж. Таланова // [Вища освіта України](#). - 2017. - № 1. - С. 42-50. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2017_1_8
60. Майборода В.К. Методика підготовки і оформлення рукопису та автореферату дисертацій / В.К. Майборода. Чернівці: ЧНПУ імені Т.Г.Шевченка, 2012. - 228 с.
61. Методичні рекомендації до написання і оформлення магістерських робіт / автор.-упор. Н.М. Дем'яненко, І.М. Кравченко. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. - 113 с.
62. Методологія і організація наукових досліджень: програма курсу (для магістрів) / Київський національний торговельно-економічний ун-т / уклад. С.В.Синяков. - К. : КНТЕУ, 2003. - 22с.
63. Навчально-методичний комплекс фахової підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта, спеціальності 011 Науки про освіту (Педагогіка вищої школи) за контекстно-тьюторською технологією (спеціалізації «Андрагогіка», «Тьюторство») / за ред. Н.М. Дем'яненко; Нац. пед. університет ім. М.П.Драгоманова. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. – Ч. I. – 195 с.
64. Навчально-методичний комплекс фахової підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта, спеціальності 011 Науки про освіту (Педагогіка вищої

школи) за контекстно-тьюторською технологією (спеціалізації «Андрагогіка», «Тьюторство») / за ред. Н.М. Дем'яненко; Нац. пед. університет ім. М.П.Драгоманова. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2017. – Ч. II. – 233 с.

65. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки (схвалена Указом Президента України від 25.06.2013 року №344/2013) [Електронний ресурс] / – 2013. - Режим доступу: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf

66. Новиков А.М. Методология образования / А.М. Новиков. - М., 2002. - 314 с.

67. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / В.Л. Ортинський. – К.: ЦУЛ, 2009. – 427 с. - Режим доступу: <https://subject.com.ua/pdf/254.pdf>

68. Основи методології та організації наукових досліджень. Навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 352 с.

69. Основи наукових досліджень: методологія, організація, оформлення результатів : навчальний посібник / Головій В.М., Кузькін Е.Ю., Піддубна Л.В., Кузьменко В.М., Ярмак О.В. - К.: Хай-Тек Прес, 2010. - 344 с.

70. Основні напрями досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні. - К.: НАПН, 2011.

71. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.mon.gov.ua>

72. Педагогический энциклопедический словарь / гл. ред. Б.М. Бим-Бад. - М.: Большая Российская энциклопедия, 2003. - 528 с.

73. Педагогіка і методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. – 2-е видання, перероблене і доп. / І.В. Зайченко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. - 456 с. – Режим доступу: <http://lira-k.com.ua/preview/12230.pdf>

74. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / за ред. З.Н. Курлянд. – К.: Знання, 2005. – 399 с.

75. Педагогіка вищої школи: підручник / за ред. В.Г. Кременя, В.Л. Андрущенко, В.І. Лугового. - К.: Педагогічна думка, 2009. - 256 с. - Режим доступу:http://shron1.chtyvo.org.ua/Vyscha_osvita_Ukrainy/2014_N3_54_dodatok_2.pdf

76. Педагогічний словник / за ред. М.Д. Ярмаченка. - К.: Педагогічна думка, 2001. - 516 с.

77. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / І.С. П'ятницька-Позднякова. – К.: 2003. – 116 с.

78. Руснак І. Магістерська робота з педагогіки: навчально-методичний посібник / Іван Руснак, Світлана Романюк. - Чернівці: Рута, 2005. - 208 с.

79. Світоглядні пріоритети гуманізації вищої освіти: монографія / авт.: О.П. Воробйова, М.В. Гриценко, В.І. Луговий, О.Ю. Оржель, О.М. Слюсаренко, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, В.П. Ткаченко, К.А. Трима; за ред. В.І. Лугового, Ж.В. Таланової. – К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. – 229 с

80. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень / В.К. Сидоренко. - К. РНКЦ "ДІНІТ", 2000. - 259 с.

81. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с. - Режим доступу: http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/osvitology/book_sisoeva-internet.pdf
82. Сисоєва С.О., Соколова І.В. Теорія і практика вищої освіти: навч. посібник / С.О. Сисоєва, І.В. Соколова. – 2016. – 338 с. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/711948/1/Sysoieva_Socolova_2016_pos..pdf
83. Сікорський П.І. Кредитно-модульна технологія навчання: навч. посіб. /П.І.Сікорський. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 127 с.
84. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч. посіб. /О.Січкарук. – К.: Тансоа, 2006. – 88 с.
85. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч.посіб. / З.І. Слєпкань. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с.
86. Соловей М.І. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів : посібник для студ. вищ. навч. закладів / Соловей М.І., Спідин Є.С., Потапенко К.К., Шалік З.М. - К., 2004. - 143 с. - Режим доступу: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/241/Visnyk%2026.2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
87. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник Д.М.Стеченко, О.С.Чмир. 2.вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 317с.
88. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс] / – 2010. – Режимдоступу:<http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/doccatalog/list?currDir=48718>
89. Сухомлинська О.В. Методологія історико-педагогічного дослідження / О.В.Сухомлинська // Педагогічна і психологічна науки в Україні. - К.: Педагогічна думка, 2007. - Т. 1. - С. 36 - 51.
90. Таланова Ж.В. Докторська підготовка у світі та Україні / Ж.В.Таланова. - К.: Міленіум, 2010. - 476 С.
91. Теорія і практика наукових досліджень: метод. рек. до виконання курсових, дипломних та магістерських робіт для бакалаврів, студ. та магістрантів ВНЗ / Кам'янець-Подільський держ. ун-т / Наталія Олексіївна Урсу (авт.-упоряд.). - Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський держ. ун-т. Інформаційно-видавничий відділ, 2004. - 33с.
92. Тормоса Ю.Г. Основи наукових досліджень: навч-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Ю.Г. Тормоса. - К., 2003. -76 с.
93. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / Т.І. Туркот. – К.: Кондор, 2011. – 628 с. - Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5198982/>
94. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій посібник для студ. вищ. навч. закл. / А.С. Філіпенко. - К., 2004. - 208 с.
95. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М.М. Фіцула. - К.: Академвидав. 2010. - 456 с. - Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf
96. Хоружа Л.Л. У пошуках нової педагогіки: критичний аналіз / Л.Л. Хоружа // Неперервна професійна освіта: теорія і практика: науково-

методичний журнал. – К.: Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – № 3 – 4 (48–49). – С.7 – 11.

97. Хоружа Л.Л. Науки про освіту: чи є в них місце педагогіці? / Л.Л. Хоружа // Вища школа: науково-практичне видання. – 2016. - №6 (143). – С. 30 – 40.

98. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / Г.С. Цехмістрова. - К., 2006. - 240 с.

99. Черній А.М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: посіб. / А.М. Черній. - К., 2005. - 232 с.

100. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В.М. Шейко, Н.М. Кушнарєнко. - К., 2008. - 310 с. - Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/SHEjko-V.M.-ta-inshi-Organizatsiya-ta-metodika-naukovo-doslidnitskoyi-diyalnosti.pdf>

101. Estermann T. The State of University Autonomy in Ukraine: an external analysis: ATHENA Workshop Ukraine “Fostering Sustainable and Autonomous Higher Education Institutions», 6 November 2013 [Electronic resource]. – URL : <http://www.eua.be/events/past/2013/ATHENA-Workshop-Ukraine/Presentations.aspx>.

102. Freismuth E. Developing autonomy and funding reforms at system level – an example from Austria: ATHENA Workshop Ukraine “Fostering Sustainable and Autonomous Higher Education Institutions», 6 November 2013 [Electronic resource]. – URL : <http://www.eua.be/events/past/2013/ATHENA-Workshop-Ukraine/Presentations.aspx>.

103. Making the Most of Our Potential: Consolidating the European Higher Education Area. Bucharest Communiqué of EHEA Ministerial Conference, 26–27 April, 2012 [Electronic resource]. – URL : <http://www.ehea.info>.

104. Mettinger A. Higher Education Governance in Austria : I2nd International Conference “European integration of Higher Education of Ukraine in the context of Bologna process» (November, 7, 2013, Kyiv, Ukraine) [Electronic resource]. – URL : http://www.ihed.org.ua/images/pdf/7_11_2013_1.pdf.

105. The Academic Ranking of World Universities. Shanghai Jiao Tong University in China [Electronic resource]. – URL : <http://www.arwu.org/>.

106. The Bologna Process 2020 – The European Higher Education Area in the new decade. Communiqué of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education (Leuven and Louvain-la-Neuve, 28–29 April 2009) [Electronic resource]. – URL : <http://www.bologna2009benelux.org/>.

107. The World University Rankings [Electronic resource]. – URL : <http://www.timeshighereducation.co.uk/>.

108. Estermann T. Setting the context: University Autonomy & Funding in Europe: ATHENA Workshop Ukraine “Fostering Sustainable and Autonomous Higher Education Institutions», 6 November 2013 [Electronic resource]. – URL : <http://www.eua.be/events/past/2013/ATHENA-Workshop-Ukraine/Presentations.aspx>.

109. A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area. Bologna Working Group on Qualifications Frameworks. – Ministry of Science, Technology and Innovation. – February 2005 [Electronic resource]. – URL: www.bologna-bergen2005.no/Docs/00-Main_doc/050218_QF_EHEA.pdf.

110. Bucharest Communiqué “Making the Most of Our Potential: Consolidating the European Higher Education Area”, Bucharest, on 26 and 27 April 2012. [Electronic resource]. – URL: [http://www.ehea.info/Uploads/\(1\)/Bucharest%20Communique%202012\(1\).pdf](http://www.ehea.info/Uploads/(1)/Bucharest%20Communique%202012(1).pdf).

111. ECTS Users’ Guide. – European Communities, 6 February 2009. [Electronic resource]. – URL: ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf.

112. Education at a Glance 2014: OECD Indicators. Glossary. – OECD, 2014 [Electronic resource]. – URL: www.oecd.org/.

113. Europe 2020. A strategy for smart, sustainable and inclusive growth: Communication from the European Commission, Brussels, 3.3.2010. – COM(2010) 2020 final. – 34 p. [Electronic resource]. – URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/Lex-UriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>.
Національний освітній глосарій: вища освіта 90

114. European University Association: Governance & Autonomy. [Electronic resource]. – URL: <http://eua.be/eua-work-and-policy-area/governance-autonomy-and-funding/governance-autonomy.aspx>.

115. European University Association: University Autonomy in Europe. [Electronic resource]. – URL: <http://www.university-autonomy.eu>.

116. Global Education Digest 2014: Comparing Education Statistics across the World. – UNESCO Institute for Statistics. [Electronic resource]. – URL: www.uis.unesco.org/.

117. Glossary of Terms Used in the Tuning Project. Revised Version. – November 2006 [Electronic resource]. – URL: tuning.unideusto.org/tuningeu/images/stories/archivos/GLOSSARY_OF_TERMS_revised_version_November_2006.pdf.

118. Governance of higher education institutions in the European Higher Education Area / Council of Europe, Committee on Culture, Education and Media, Doc. 12964, 23 June 2012. [Electronic resource]. – URL: <http://www.assembly.coe.int/ASP/Doc/XrefViewPDF.asp>.

119. Guidance documents to those producing diploma supplements. V. Glossary. [Electronic resource] – URL: ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ds/ds_en.pdf.

120. Higher education governance between democratic culture, academic aspirations and market forces / Jurgen Kohler and Josef Huber (ads.), Sjur Bergan (editor). – Strasburg: Council of Europe Publishing, 2006. – 221 p.

121. Higher Education Governance in Europe. Policies, structure, funding and academic staff. – Brussels: Eurydice, 2008. – 147 p.

122. International Standard Classification of Education. ISCED 2011 / UNESCO. [Electronic resource]. – URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-en.pdf>.

123. International Standard Classification of Education: Fields of Education and Training 2013. ISCED-F 2013 / UNESCO. [Electronic resource]. – URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-37c-fos-review-222729e.pdf>.

124. Progress in higher education reform across Europe. Governance Reform. Volume 1: Executive Summary. – CHEPS, 2008. – 24 p. [Electronic resource]. – URL: http://ec.europa.eu/education/higher-education/doc/funding/sum_en.pdf.

125. Quality Assurance and Accreditation: A Glossary of Basic Terms and Definitions. Compiled by Lazăr Vlăsceanu, Laura Grünberg and Dan Pârlea. – UNESCO, 2007 [Electronic resource]. – Національний освітній глосарій: вища освіта 92 URL: www.cepes.ro/publications/pdf/Glossary_2nd.pdf.

126. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning (Text with EEA relevance) [Text] // Official Journal of the European Union, 6.5.2008. – C 111/1-7.

127. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. – European Association for Quality Assurance in Higher Education, 2005. [Electronic resource]. – URL: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/Standards-and-Guidelines-for-QA.pdf.

128. Supporting growth and jobs – an agenda for the modernization of Europe's higher education systems. Communication from the European Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, XXX. – COM (2011) 567/2. {SEC(2011) 1063}. – 16 p. [Electronic resource]. – URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0567:FIN:EN:PDF>.

129. Terminology of European education and training policy. A selection of 100 key terms. – European Centre for the Development of Vocational Training, 2008. [Electronic resource]. – URL: www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf.
Національний освітній глосарій: вища освіта 93

130. The Bologna Declaration of 19 June 1999. Joint declaration of the European Ministers of Education. [Electronic resource]. – URL: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/documents/MDC/BOLOGNA_DECLARATION1.pdf.

131. The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF). – European Communities, 2008. [Electronic resource]. – URL: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/news/EQF_EN.pdf.

132. UNESCO Institute for Statistics Online Education Glossary. [Electronic resource]. – URL: www.uis.unesco.org/glossary/

133. University Autonomy in Europe I. Exploratory study / by Thomas Estermann & Terhi Nokkala. – EUA, 2009. – 45 p. [Electronic resource]. – URL: <http://eua.be/publications/euareports-studies-and-occasional-papers.aspx>.

134. University Autonomy in Europe II. The Scorecard / by Thomas Estermann, Terhi Nokkala & Monika Steinel. – EUA, 2018. – 81 p. [Electronic resource]. – URL: <http://eua.be/publications/eua-reports-studies-and-occasional-papers.aspx>.

ПРОГРАМА

**КАНДИДАТСЬКОГО КОМПЛЕКСНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 01 «ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 015 «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»
(ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ)**